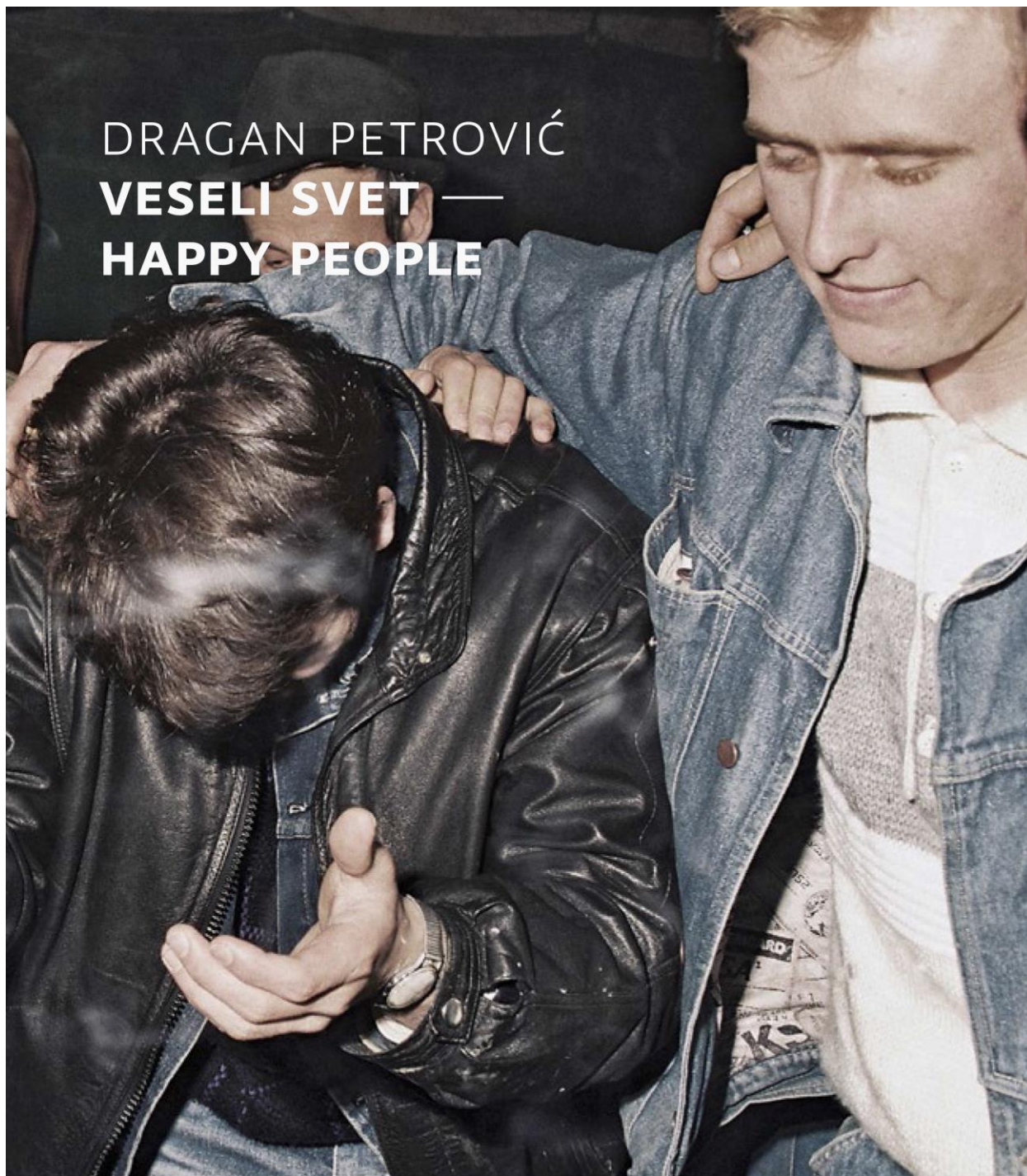

DRAGAN PETROVIĆ
VESELI SVET —
HAPPY PEOPLE

Dragan Petrović, *Veseli svet*, naslovna strana kataloga

Dragan Petrović

Veseli svet

Salon Muzeja savremene umetnosti Beograd

7.12. 2018. - 11.2.2019.

Veseli svet, naziv je izložbe koja elaborira najznačajnija fotografska dostignuća Dragana Petrovića, prikazujući radove koji su nastali u periodu od početka osamdesetih do kraja devedesetih godina XX veka. Usled osobene estetike i karakteristika koji određuju profesionalno kretanje Petrovića kao komercijalnog fotografa prisutnog na narodnim veseljima i tradicionalnim porodičnim skupovima u Srbiji, fotografije Dragana Petrovića predstavljaju svojevrsno društveno–antropološko mapiranje. Istovremeno, one nam omogućavaju da, iza kulturnih manifestacija, posmatramo svakodnevicu jednog vremena i jednog sveta, neprimetno ulazeći u domen subverzivnog.

Izložba *Veseli svet* realizovana je se u saradnji Muzeja savremene umetnosti u Beogradu sa Centrom za fotografiju.

.....

Istoričar umetnosti Slavko Timotijević u svom tekstu povodom izložbe navodi: „... Neke institucije, da pomenemo SKC, pošto je u direktnoj vezi s Draganovom karijerom umetnika, zapravo su i bile – geto, zabran za netradicionalnu populaciju. Tako je, sasvim logično i opravdano, Dragan Petrović svoju prvu izložbu održao u Srećnoj galeriji SKC-a, koja je direktno učestvovala u promeni paradigme tokom osamdesetih, predvidevši da se glavni obrti neće odvijati u sferi tradicionalnih umetničkih disciplina, slikarstvu i vajarstvu, već u medijima, pre svega fotografiji, a zatim i u načinu komunikacije. Pri tome, njegova prva izložba, *Ako nisam kumovao bar sam kroz plot gledao*, nije bila programski eksces. Ona se logično uklopila u koncept predstavljanja onih perifernih umetničkih produkcija koje su i nepoznate i nedostupne čak i profesionalnim istraživačima. A ova izložba, kao i sledeće koje su došle ubrzo, već tada su reprezentovale novo razumevanje kako medija fotografije i umetnosti generalno, tako i društvenih aspekata u koje su ovakve prakse utopljene. Možda je baš na ovom mestu potrebno ukazati na prostu činjenicu da Dragan Petrović nije bio usamljen u svojoj programskoj i kreativnoj politici. Jer, on je već samim tim pripadao specifičnom obrascu beogradske scene koji se formirao oko Studentskog kulturnog centra, ali i u malim, nezavisnim kreativnim zajednicama koje su na ovaj ili onaj način na kraju ipak svoju produkciju predstavljale u Srećnoj galeriji. Tu pre svega mislim na grupu „Izgled“ i njene brojne programske frakcije, koje su dale impozantne umetničke ličnosti poput Ljubomira Šimunića i Vladimira Jovanovića.

...Treća srećna okolnost je svakako iznenadni interes institucija umetnosti za dokumentarnu fotografiju, što je u direktnoj vezi s promenom paradigme i što je omogućilo da se fotografska produkcija, čak i kada se radi o dokumentarnoj i reporterskoj fotografiji, porodičnim albumima, nađenim fotografijama i čitavom spektru slučajno nastalih fotografija, čita s više pažnje i poštovanja. To je doprinelo otkrivanju jednog fenomena u dokumentarnoj fotografiji, pa i u fotografiji uopšte kao sredstvu komuniciranja, a to je njena slojevitost, koja reprezentuje ne samo značenja o snimljenom događaju već vrlo često i mnogo kompleksnija značenja o samom društvu i društvenim odnosima, običajima, mentalitetu i istinama, koja iz dubljih slojeva slike iznenada proviruju kroz pukotine da bi pokazala svu snagu i višeznačnost ovog medija. A, nekako, iako skrivena, i estetika je počela da se ukazuje u novom svetlu.

Dragan Petrović, *Veseli svet*, Salon MSU Beograd, foto dokumentacija CEF ©

I, ako se za Diane Arbus, recimo, može reći da na život gleda sumornim pogledom beznađa, za Augusta Sanderu da život posmatra pogledom socijalnog razumevanja kako bi svaku ličnost koja reprezentuje određenu delatnost ili zanat sačuvao za arhive budućnosti, ili za Weegejeja da nesrećama hrani crne hronike, odnosno za Nan Golding da vidi tamnu stranu uživanja i života u getu, za Dragana Petrovića se može slobodno reći da svojim fotografijama otkriva specifične *manifestacije životnih radosti*. Pitanje – da li Dragan Petrović i svoju radost, koja zrači s fotografija, gradi na aktuelnom radosnom događaju, da li se naslanja na specifičnu atmosferu svadbenog veselja ili je njegovo oko programirano da vidi samo ushićene, vesele i

pozitivno otkaçene prizore, ostaje za jednu dužu raspravu. No, sledeća činjenica je nesporna: Dragan Petrović je uspeo i nedvosmisleno uspeva da u kontinuitetu izdvaja potpuno jedinstvene prizore s platformi narodnih i tradicionalnih obiçaja. Ono što Dragana Petrovića çini velikim umetnikom jeste njegova sposobnost da sa haotične platforme stvarnosti izdvoji one „uzorke“ koji predstavljaju fascinantna kulturološki miks sačinjen od autentičnih aktera, etno-pozadine, zakasnele modernosti zaogrnutu u ruho lokalnih fantazmi o modi i ponašanju – humor i šegaćenje kao temeljni diskurs srpskog mentaliteta.“ (tekst: **Slavko Timotijević**, *Dragan Petrović - fotograf*)

Dragan Petrović, *Veseli svet*, Salon MSU Beograd, foto dokumentacija CEF ©

Ivan Petrović (Centar za fotografiju) takođe u tekstu o Draganu Petroviću iznosi: “...Dragan Petrović je fotograf komercijalnog opredeljenja ÷iji je rad usmeren na beleženje tradicionalnih proslava, kao statusnih kulturnih događaja, koja se odvijaju u okviru porodice, rodbine ili prijatelja. To svojstvo je Petroviću pružilo onu vrstu privilegije u kojoj je fotografu dozvoljeno da neometano zaviri iza kulisa i među prvima vidi sve ono što podrazumeva jedan ritual takve sadržine. Bitno je istaći, međutim, da je Dragan, radeći po pozivu i često bivajući angažovan na narodnim veseljima koja se odvijaju u seoskim sredinama i manjim gradovima po Srbiji, realizovao svoje fotografije koje nisu bile prevashodno određene funkcijom profesije svadbarskog fotografa. Na jedan fascinantna način, otkrivajući svet istovremeno nam dalek i blizak, Dragan na svojim fotografijama kao da je kreirao koherentnu galeriju likova poput geneze

nekakvog fantastičnog plemena. Iako je često na fotografijama dominantna komponenta humor i poigravanje sa identitetima protagonista, one i dalje ostaju humane, duhovite i u velikoj meri deluju dobronamerno prema onome što prikazuju jer svet koji prate prihvataju onakvim kakav on jeste. Ako bi se prisetili Vidžija i njegove parole: „Murder is My Business“, Draganova bi svakako mogla da bude: „Veselje je moj posao“.

Dragan Petrović, *Veseli svet*, Salon MSU Beograd, foto dokumentacija CEF ©

Fotografija predstavlja određeni vid kolonijalizma. Često se čini da fotografije drugih, shodno tome kako ih distribuiramo, posmatramo i razlozima iz kojih fotografišemo, u većoj meri koriste onome ko ih je snimio nego onome ko je snimljen. Fotografije Dragana Petrovića jesu zabeleške o ponašanjima ljudi; istovremeno, one nam omogućavaju da iza kulturnih manifestacija promatramo svakodnevicu jednog vremena i privatnu istoriju jednog sveta. Međutim, u registrovanim ponašanjima aktera te fotografije često reflektuju stanja protagonista uvodeći posmatrača u jednu psihološku igru koja se ne odvija jedino s *one strane* privatnog i ličnog, već pulsira u korelativima: autor-subjekt; događaj-situacija; namera-očekivanje; slika-posmatrač. One ukupno čine složenu slagalicu jednog prisutnog sveta, sveta koji Dragan istovremeno doživljava kao svoje lično okruženje i prostor u kome može da se izrazi i bude kreativan. Moglo bi se reći da Draganove fotografije nastaju sa ambivalentnim predubeđenjem o tome da će biti dopadljive, čime se ostavlja mogućnost da budu drugačije prihvaćene u odnosu

na očekivano: one mogu biti i takve gde protagonisti nisu saglasni sa onim što slika od njih čini....“
(tekst: **Ivan Petrović**, *Pogled sa sporednog koloseka – Fotograf Dragan Petrović*)

.....

Dragan Petrović (Beograd, 1958). Fotograf i snimatelj. Fotografijom se profesionalno bavi više od trideset godina. Prve samostalne izložbe je realizovao u “Srećnoj galeriji” u Studenskom kulturnom centru u Beogradu tokom devedesetih godina. Pokrenuo je i uređivao fanzin “Fotograf” i objavljivao radove u časopisu “L’Impossible”. Autor je udžbenika “Fotografija”, objavljenog 2000. godine. U periodu od 1998. do 2003. radio je kao asistent na Katedri za fotografiju Akademije umetnosti “Braća Karić” u Beograd.

Tokom svoje fotografske karijere, fotografišući na temu *Običan čovek*, realizovao je svojevrsan i obiman porfolio.